

JAMOAT TRANSPORTIDA

Ikki o'rtoq – Sarvar bilan Shuhrat avtobusga chiqishdi. Qarashsa, avtobusda bo'sh joylar ko'p ekan. Ular yetti bekatdan keyin tushishlari kerak edi, shuning uchun o'rindiqqa o'tirib olishga qaror qilishdi. Yo'l-yo'lakay avtobus yo'lovchilar bilan to'ldi.

– Kel, ko'zimizni yumib, o'zimizni uxlaganga solib o'tiramiz, bo'lmasa, kattalarga joy berish kerak bo'ladi, – dedi Shuhrat.

– Bo'pti, – dedi Sarvar.

Ikkovi ham ko'zini chirt yumib ketaverdi. Bir mahal ko'zlarini ochib qarashsa, tushadigan bekatlaridan o'tib ketishgan ekan!

1. Nima deb o'ylaysiz, bolalar nima uchun kerakli bekatdan o'tib ketdilar?
2. Ularning o'rnida siz nima qilgan bo'lardingiz?

O'qing. **Jamoat transportida** o'zni to'g'ri tutishga oid gaplarni tanlang:

1

keraksiz narsalar va
chiqindini qoldirib ketish;

6

esnaganda, yo'talganda,
aksirganda og'izni yopish;

2

hammani turtib-itarib
oldinga o'tib olish;

7

keksalar va bolali
ayollarga joy berish;

3

odobli bo'lish, "rahmat",
"iltimos" deb
muomala qilish;

8

birovni bexosdan turtib
yuborsa yoki uning oyog'ini
bosib olsa, uzr so'rash;

4

telefonda baland ovoz
chiqarib gaplashish;

9

transportga chiqishdan oldin
tushadigan yo'lovchilarni
o'tkazib yuborish;

5

harakat vaqtida
haydovchini chalg'itish;

10

maxsus tutqichlarni
ushlab turish.

Metropoliten

Metropoliten yoki metro – tezyurar elektr temiryo‘l transporti. U shahar jamoat transportining bir turidir. Odatda, metro poyezdlari yer ostida, tunnellarda harakatlanadi. Ammo metroning yer ustida yotqizilgan, hattoki yerdan baland ko‘tarilgan yo‘llari ham mavjud.

Toshkent metrosi – Markaziy Osiyodagi birinchi metro. U **1977-yil 6-noyabrda** ochilgan.

Toshkent metrosi bekatlari juda chiroyli – ularning har biri o‘ziga xos tarzda, xuddi haqiqiy yerosti saroyi kabi bezatilgan. Metro odamlarning ish, o‘qish va uyga tezda yetib olishlariga yordam beradi.

Metropolitendan foydalanish qoidolari**Yo'lovchining majburiyatlari:**

- ✓ yo'l haqini to'lash;
- ✓ eskalatorlarda o'ng tomonda tik turish va tutqichidan ushlab olish, chap tomondan esa yurish;
- ✓ poyezd to'liq to'xtamagunicha platformaning chegara chizig'idan o'tmaslik;
- ✓ vagonning eshiklariga suyanmaslik;
- ✓ yo'lovchilarning kirishi va chiqishiga xalaqit bermaslik.

Taqiqlanadi:

- ✗ turniket va to'siqlar ustidan oshib o'tish;
- ✗ eskalatorlarda yugurish, uning zinalariga o'tirish;
- ✗ bekat hamda vagonlarga chiqindi tashlab, iflos qilish.

1. Metro nima?
2. Metro poyezdlari odatda qayerda harakatlanadi?
3. Nima uchun metro "tezyurar transport" deb ataladi?
4. Eskalatorlarda nimalar qilish taqiqlanadi?
5. Nima uchun yo'l haqini to'lash muhim?

Zamonaviy yoki qadimiy transport turlari haqida qisqacha ma'lumot tayyorlang.

7-dars. 1-nazorat ishi